

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/38/2024
Identifikačné číslo spisu: 2118010163
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:2118010163.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 29. mája 2024 v Bratislave o dovolaní podanom obvinenou W. D. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Tos/156/2023, z 22. augusta 2023 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvinenej W. D. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/6/2018, zo 17. januára 2019, právoplatným 15. februára 2019, bola obvinená W. D. uznaná za vinnú z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona. Za to jej bol uložený spoločný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, pričom výkon trestu jej bol podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienčne odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jej správaním v skúšobnej dobe, ktorá bola súdom uložená podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona vo výmere 5 (päť rokov). Zároveň obvinenej podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 51 ods. 4 písm. c), písm. g), písm. j) Trestného zákona uložil aj primerané povinnosti. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona spolu s uložením súhrnného trestu zrušil výrok o treste uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 3T/39/2017, z 5. apríla 2017, právoplatným 12. mája 2017, výrok o treste uložený trestným rozkazom Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 7T/95/2017, z 10. júla 2017, právoplatným 16. augusta 2017, výrok o treste uložený trestným rozkazom Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/74/2017, z 12. septembra 2017, právoplatným 28. septembra 2017, výrok o treste uložený trestným rozkazom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 3T/70/2017, z 8. septembra 2017, právoplatným 30. septembra 2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona bol obvinenej uložený aj trest prepadnutia vecí. Podľa § 83 ods. 1 písm. g) Trestného zákona rozhodol aj o zhabaní vecí a napokon podľa § 288 od. 2 Trestného poriadku poškodeného s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Okresný súd Trnava uznesením, sp. zn. 1T/6/2018, z 23. júna 2023 rozhodol tak, že podľa § 420 Trestného poriadku v spojení s § 50 ods. 4 Trestného zákona obvinená W. D. vykoná spoločný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/6/2018, zo 17. januára 2019, právoplatným 15. februára 2019, ktorým jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky s podmieneným odkladom za súčasného uloženia probačného dohľadu a určenia skúšobnej doby vo výmere 5 (päť) rokov. Zároveň podľa § 420 Trestného poriadku v spojení s § 50 ods. 8 Trestného zákona a § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona odsúdenú na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd v Trnave ako súd sťažnostný na podklade sťažnosti podanej obvinenou, postupom podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sťažnosť obvinenej W. D. zamietol ako oneskorene podanú.

Proti uzneseniu krajského súdu podala obvinená W. D., prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Tibora Sanáka (plná moc č. l. 289 spisu), dovolanie (č. l. 292 a nasl. spisu), a to z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktoré odôvodnila v podstate nasledovne: „Ako vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí Okresného súdu Trnava, č. k. 1T/6/2018, z 23. júna 2023, súd v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku konal v neprítomnosti odsúdenej W. D. a podľa § 295 ods. 2 Trestného poriadku, v spojení s § 269 Trestného poriadku, prečítal listinné dôkazy: Rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/6/2018, zo 17. januára 2019, záverečnú správu probačného a mediačného úradníka OS Levice, zo 6. júla 2022, lustrácie na odsúdenú z RT a CESDAP, Trestný rozkaz OS Levice, sp. zn. 3T/169/2021, z 18. januára 2022. Na to je v zápisnici uvedené, že procesné strany nemajú žiadne pripomienky k čítaniu listinných dôkazov a procesné strany nemajú žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. K tomuto treba uviesť, že ja, odsúdená W. D. som nebola prítomná na verejnom zasadnutí OS Trnava 23. júna 2023, a preto termín procesné strany je nesprávny, lebo na verejnom zasadnutí bola prítomná len jedna procesná strana, a to prokurátor Mgr. Martin Bednárík. Moje právo na obhajobu bolo preto oslabené. Súd v tejto citlivej veci nemal konať bez mojej prítomnosti na verejnom zasadnutí [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku]. Vzhľadom k tomu, že som nebola na verejnom zasadnutí, súd mal s väčšou náročnosťou zvážiť rozsah dokazovania vo veci, najmä sa mal zaujímať o to, aká je momentálna situácia z hľadiska mojej (ne) starostlivosti, resp. starostlivosti o mal. deti W. P., nar. XX. E. XXXX a O. D., nar. XX. O. XXXX a C. D., nar. XX. B. XXXX. Pokiaľ aj tento dôkaz pán prokurátor nenavrhol, súd mal sám zo svojej iniciatívy robiť dopyt na Obec Č. a na Základnú školu s materskou škôlkou v Č. v záujme zistenia mojej starostlivosti o tri maloleté deti. Súd pochybil, pokiaľ tak nespravil. Ja predkladám v rámci dovolania potvrdenie Obec Č. z 20. októbra 2023 o zdokladovaní dochádzky detí do školy a správy zo Základnej školy s materskou školou v Č. z 19. októbra 2023 na W. P., O. D. a C. D.. Zo správy z Základnej školy v Č. vyplýva, že maloletá W. P. a O. D. chodia do školy pravidelne, všetky vymeškané hodiny majú ospravedlnené, neospravedlnené hodiny nemajú. Školské poplatky majú uhradené, desiatu si nosia pravidelne, do školy chodia pekne oblečené. V obidvoch matka komunikuje s triednou učiteľkou pravidelne! V prípade mal. C. D. je v správe uvedené, že všetky vymeškané dni má ospravedlnené, C. sa teší na materskú škôlku, do ktorej prichádza s úsmevom na tvári. Zároveň je v správe zdôraznené, že celková starostlivosť o dieťa a spolupráca s učiteľkami materskej škôlky zo strany rodiča je vyhovujúca. Dieťa do materskej školy chodí upravené a čisté. Zákonný zástupca chodí pravidelne na rodičovské združenie a o výsledky dieťaťa sa zaujíma. Dôkaz: Zdokladovanie dochádzky detí do školy v obci Č. 20. októbra 2023; 3 správy zo Základnej školy s materskou školou v Č. z 19. októbra 2023.

Na základe uvedeného môžem konštatovať, že cieľ sledovaný zákonom, spočívajúci v riadnej starostlivosti o deti a mládež, je naplnený a na mňa nie je potrebné pôsobiť neprímeraným a tvrdým nepodmienečným trestom, ktorý je zjavne nevýhovný a ktorý môže narobiť veľa zla. Ja mám svoje deti veľmi rada, som na ne citovo viazaná a neviem si ani len predstaviť, že by som sa ich mala vzdať na dobu troch rokov. Súd si neuvedomil, že pokiaľ by som ja mala nastúpiť do výkonu trestu na dobu 3. rokov, tak sa deti dostanú do výchovy cudzích osôb, pretože môj druh O. P. chodí pracovať do zahraničia, najmä do Poľska a SNR, a preto sám by výchovu nezvládol. Zároveň som si istá, že žiadna starostlivosť štátu alebo cudzích ľudí nemôže nahradiť starostlivosť matky, zvlášť za situácie, keď maloletí O. D. a C. D. sú deti v útlom veku. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem

dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Vzhľadom na uvedené rozhodnutie súdu je predčasné, a preto nesprávne".

Vzhľadom na vyššie uvedené obvinená žiadala, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku opiera a súčasne, aby dovolací súd zrušil uznesenie Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/6/2018, z 23. júna 2023 a uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Tos/156/2023, z 22. augusta 2023 a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Trnava, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu obvinenej sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava (č. l. 302 - 303 spisu), ktorý uviedol: „V prvom rade je k podanému dovolaniu odsúdenej nutné uviesť, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému Trestný poriadok podanie dovolania ako mimoriadneho oprávneho prostriedku obvineným nepripúšťa. Uvedené vyplýva z § 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 369 ods. 2 Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je oprávnený podať minister spravodlivosti z dôvodu podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku. Navyiac dovolanie odsúdenej smeruje de facto proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, pričom odsúdená svoju sťažnosť voči uzneseniu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/6/2018, z 23. júna 2023, podala oneskorene, čo vyplýva aj z uznesenia Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Tos/156/2023, z 22. augusta 2023, a preto v posudzovanej veci možno dôvodne pochybovať aj o splnení podmienky pre podanie dovolania stanovenej v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací dôvod označený v podanom dovolaní [pozn. § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] je nesprávny, keďže podľa obsahu podaného dovolania je toto evidentne podané z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, ustanovenie ktoré je vo vzťahu k ustanoveniu § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vo vzťahu špeciality (R 6/2011).

V tejto súvislosti mám za to, že na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Trnava 23. júna 2023 v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1T/6/2018, o tom, či sa odsúdená osvedčila v skúšobnej dobe podmieňného odkladu výkonu trestu odňatia slobody alebo trest odňatia slobody vykoná, boli splnené zákonné podmienky na konanie v neprítomnosti odsúdenej v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku. Zo zápisnice z uvedeného verejného zasadnutia jasne vyplýva, že odsúdená bola podľa § 292 ods. 1 Trestného poriadku o verejnom zasadnutí upovedomená, nie predvolaná. Ustanovenie § 292 ods. 1 Trestného poriadku o príprave verejného zasadnutia výslovne otázku prítomnosti obvineného na ňom neupravuje. Na nutnosť jeho účasti je však treba usudzovať buď podľa toho, či súd v zmysle § 292 ods. 1 Trestného poriadku osobu o verejnom zasadnutí len upovedomil, alebo či ju na verejné zasadnutie predvolal. Ostatne uvedený spôsob prichádza do úvahy, čo nepochybne vyplýva aj zo zákonnej úpravy, keď je účasť konkrétnej osoby na verejnom zasadnutí nevyhnutná. Uvedenou formou dáva teda súd zreteľne najavo, že bez prítomnosti osoby nemôže vec rozhodovať. Toto však neplatí práve v prípade, ak je osoba o termíne verejného zasadnutia iba upovedomená, keďže v takomto prípade neplatí, že bez prítomnosti osoby nemôže vec rozhodovať, na čo pamätá aj právna úprava v § 293 ods. 5 Trestného poriadku. S poukazom na skutočnosť, že predseda senátu v zápisnici z predmetného verejného zasadnutia konštatoval splnenie podmienok na vykonanie verejného zasadnutia, je zrejmé, že boli všetky podmienky podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku. Napokon je nutné zvýrazniť, že odsúdená nespĺnila ani podmienku ustanovenú v § 371 ods. 4 Trestného poriadku, keďže okolnosť, že verejné zasadnutia sa 23. júna 2023 konalo v jej neprítomnosti, bola odsúdenej známa už v pôvodnom konaní pred sťažnostným súdom a túto okolnosť nenamietala, hoc aj v oneskorene podanej sťažnosti, čo opätovne vyplýva z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3Tos/156/2023, z 22. augusta 2023".

Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku odmietnuť, pretože dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) vec predbežne preskúmal podľa § 378 Trestného poriadku a následne po postupe podľa § 381 Trestného poriadku rozhodol, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou - § 382 písm. b) Trestného poriadku.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani na preskúmavanie nimi vykonaného dokazovania. Nie je nástrojom všeobecného preskúmavania všetkých rozhodnutí súdov nižších stupňov. Jedným z kritérií vymedzenia podania dovolania je okruh rozhodnutí, voči ktorým je uplatniteľné. Tento okruh je daný predovšetkým ustanovením § 368 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré definuje právoplatné rozhodnutia súdu, voči ktorým možno dovolanie podať a ktorými bol porušený zákon, alebo boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371 Trestného poriadku (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 368 ods. 2 Trestného poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie:

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmieňnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmieňnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiery a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Okruh rozhodnutí vymedzený v uvedenom ustanovení dopĺňajú rozhodnutia uvedené v ustanovení § 371 ods. 2 Trestného poriadku - napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmieňnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmieňne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmieňnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste - vo vzťahu ku ktorým môže dovolanie podať len minister spravodlivosti, a v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku, kde opäť len minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Ďalším kritériom vymedzenia podania dovolania je okruh oprávnených osôb, ktoré dovolanie môžu podať (§ 369 Trestného poriadku).

V posudzovanej veci bolo dovolanie podané obvinenou voči uzneseniu okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu, pričom dovolanie smeruje svojimi námietkami najmä proti uzneseniu okresného súdu, ktorý rozhodoval o tom, že obvinená sa neosvedčila v skúšobnej dobe podmieňného odsúdenia, že trest vykoná a o spôsobe jeho výkonu.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 371 ods. 2 Trestného poriadku jasne vyplýva, že rozhodnutie o výkone trestu, ktorého výkon bol podmieňne odložený, inými slovami o rozhodnutí o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieňného odsúdenia a následnom rozhodnutí o výkone trestu a spôsobe jeho výkonu, ako je tomu v tomto prípade, môže dovolaním napadnúť výlučne len minister spravodlivosti.

Dovolanie podala obvinená W. D., teda osoba neoprávnená, čím bol daný dôvod odmietnuť podané dovolanie podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku a nemožnosť jeho preskúmania v dovolacom konaní. Preto sa najvyšší súd prípadnými vadami konania v postupe nižších súdov nezaoberal a aj z tohto dôvodu v tejto veci prednostne a urýchlene rozhodol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.